

ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІЇ

Актуальність теми. Української нації формувалася впродовж довгих сторічч. На території України проживала велика кількість етнічних народностей, які переселялися з різних куточків континенту. Одні залишалися і селилися на цій території, інші перекочувували на нові землі.

Сучасна українська політична нація складається з багатьох народностей, що проживають на території України. Більшість цих народів мають свою мову та відомості в зовнішності.

Довгий час не було конфліктів і суперечок, але нинішня ситуація в Україні завдає багато проблем та шкодить суспільству.

Проблема формування політичної нації доволі актуальна в Україні, адже вона сприятиме розумінню процесів, що відбуваються в етнографічній сфері і дасть змогу перевірити виправданість застосування концепції політичної нації до етнополітичних процесів в країні.

Мета - дослідити основні процеси формування української нації, збереження цілісності держави та єдності суспільства, збереження самобутності національної ідентичності суспільства загалом, а також самобутності окремих спільнот.

Основними завданнями: розглянути основні проблеми формування нації сучасної української нації.

Об'єкт дослідження: українська нація.

Виклад матеріалу проблематика формування національної ідентичності.

На сьогоднішній день так і немає одностайних наукових тверджень щодо поняття «нація». Нація (лат. natio – плем'я, народ) – поняття, що застосовується для характеристики великих соціокультурних спільнот індустріальної епохи.

Більшість учених до істотних ознак нації як правило, «відносять спільність території мови, культури, економічних зв'язків, психологічних особливостей, самоідентифікаційних характеристик тощо».

Існують два основні значення терміна:

1) **політична спільнота громадян певної держави** - політична нація (нація-держави) - це сукупність політично суб'єктивних громадян, що здійснюють колективні національні інтереси через механізм власної політичної організації - національної держави.

2) **етнічна спільнота (етнос)** - спільнота, яка має спільне історичне походження, з єдиною мовою і самосвідомістю (як особистим відчуттям «національної ідентичності»), так і колективним усвідомленням своєї єдності і відмінності від інших), власною державністю або прагненням до її створення.

Назва «українська нація», за свідченням Ю. Липи, вперше була вжита за часів Богдана Хмельницького [1,с.103]. Саме завдяки перемогам гетьмана у національно-визвольній війні 1648 – 1654 років, а ще раніше – існуванню Запорізької Січі, українська культурна ідентичність стала визнаним та вагомим чинником політичної історії Європи.

На етнополітичній карті країни вирізняється кілька так званих проблемних регіонів, які або є зосередженням складного комплексу міжетнічних відносин, або самі ініціюють гострі питання, позиція щодо яких різних етнополітичних суб'єктів суперечлива, а часом і непримиренна. Одна з них – обсяги повноважень регіонів самим контролювати політичну й соціально-економічну ситуацію на місцях та право «делегувати» своїх представників до вищих органів державної влади, що в деяких засобах масової інформації дістало назву кланового принципу їх формування. Крім того, спостерігається і розбіжність позицій регіонів з деяких питань загальнонаціонального характеру, насамперед стосовно державної мови [2,с.213-216].

Також важко не зазначити, що нинішні українці - це громадяни, які раніше жили в кількох державних формуваннях, і входили, як піддані, в різні політико-економічні системи. Жителі західних областей України до 1945 року перебували в державах з ринковим способом ведення господарства. Тоді як жителі центральних і східних областей з 1917 року, пройшли і жахи воєнного комунізму, і Голодомор, і планове ведення соціалістичного господарства. Тому і різні психології сформувалися і у різних частин української нації. Відповідно одна частина більш ініціативна і заповзятлива, а інша більш соціально пасивна і вимагає до себе патерналістського ставлення з боку влади. А це в свою чергу передбачає різні типи економічної політики. Тому державні органи будь-якої каденції стикаються з проблемою, коли різні частини народу бажать діаметрально протилежної внутрішньої і економічної політики. Тут і знаходяться ще витoki один українського внутрішнього конфлікту.

Перше, найзначніше зниження кількості прихильників незалежності відбулося у перші два роки після розпаду СРСР (коли вирувала гіперінфляція), сягнувши до початку 1994 року найнижчого за всі роки незалежності рівня – 56%. Друге зниження рівня підтримки незалежності відбулося впродовж 1997, а особливо 1998 року внаслідок світової фінансової кризи. Останнє зниження підтримки незалежності було зафіксоване в грудні 2001 – березні 2002 року. А от у листопаді 2000 року було зафіксовано найвищу за всі роки досліджень частку прихильників незалежності України серед її громадян – 77%. Тоді уперше за її підтримку висловилися не менше громадян, ніж на референдумі 1991 року [3,с.18-19].

Культурне та економічне життя нації невіддільні один від одного і тісно переплетені. В значній мірі психологію однією з найуспішніших націй - німців (за винятком короткого ганебного епізоду в їхній історії, який вони, успішно подолали) сформувала протестантизм, як культурна тика, яка в значній мірі зазнала впливу з боку економічної, виробничої сфер. Тому і ми не повинні в період становлення української нації займатися виключно культурно-етнографічними заходами. Так, українська мова важлива, але економіка не менш важлива.

Висновок Нам слід зрозуміти, що єдність української нації - це необхідна умова виживання української держави. Якщо ми не вирішимо проблему, яка полягає в об'єднанні всіх українців незалежно від того, де вони проживають - в країні і в світі - і пов'язану з нею, проблему національної економічної (промислової) політики, то ми сильно ризикуємо. В історії досить прикладів, як це фатально закінчувалося для народів, які не хотіли або не зуміли своєчасно вирішувати аналогічні

Список використаних джерел

1. Липа Ю. Призначення України. - Львів, «Просвіта». – 1992. – С. 103.
2. Українське відродження чи нова русифікація?. – І. Діак., Гранослов, 2000. –С.213- 216.
3. Хмелько В. Макросоціальні зміни в українському суспільстві за роки незалежності .2003. – С. 18 – 19.